

Tekst: Jamie van Lede - illustratie: Origins

Blokhut 2.0

Zet een blokhut op zijn kant en je hebt een volledig nieuw bouwsysteem. Origins Architecten uit Rotterdam ontwikkelde in opdracht van Welna - leverancier van inlands hout - een nieuw bouwsysteem dat volledig demontabel en recyclebaar is. Spijkers en lijm kwamen er niet aan te pas, wel houten verbindingen en klittenband.

Hout heeft als bouw materiaal nooit echt een volwaardige plek gekregen in de Nederlandse bouwtraditie. Dit ondanks de loofbossen die de Hollandse kust van Bergen tot aan Den Haag sierde. De naam Holland komt er zelfs vandaan: Holt-land, houtland. Dit Hollandse kwaliteitshout is helaas al lang geleden gekapt om schepen van de VOC te bouwen en stoommachines van de industriële revolutie te voeden.

Versnipperd kwaliteitshout

Hout als bouw materiaal is nu weer in opkomst maar vreemd genoeg betreft het dan vooral geïmporteerd hout. Ons eigen naaldhout van de Veluwe wordt vooral voor pallets, chipwood en de papierindustrie gebruikt. Zo verdwijnen kaarsrechte Grove Dennen van meer dan honderd jaar oud, voor een marginale kubieke meterprijs in de versnipperaar.

Landgoed Welna is een zeshonderd hectare groot landgoed op de Veluwe met bossen voor productiehout. De vorige generatie beheerders vond het zonde om Nederlands kwaliteitshout te verkopen voor laagwaardige toepassingen als chipwood en besloot in te zetten op houtstapelbouwprojecten - de bekende blokhutten. Hiervoor werd geïnvesteerd in een speciale vierkoppige frees.

Nieuw bouwsysteem

Met de komst van een nieuwe generatie beheerders werd Origins Architecten benaderd om na te denken over een nieuw, eigentijds en duurzaam bouwsysteem voor de bouw. De gevonden oplossing was even simpel als efficiënt. In plaats van een horizontale stapeling van houten stammetjes die bij elkaar werden gehouden door de zwaartekracht, werd het hele systeem een kwartslag gedraaid en verticaal op zijn kant gezet.

Welna heeft duurzaam bouwen hoog in het vaandel staan en besloot ook in te zetten op een systeem dat volledig voldoet aan de Cradle to Cradle-principes. Zo worden de houten delen bij elkaar gehouden door draadeinden en worden dak- en gevelbekleding bevestigd met een klittenbandsysteem. Origins Architecten paste dit zogenoemde Velcro-systeem al eerder als eerste in Nederland toe. Zodoende is het hele bouw pakket volledig herbruikbaar en demontabel.

Een eerste prototype van het systeem wordt nu getest en uit de eerste genomen proeven blijkt dat met dit systeem vrije overspanningen tot zes meter gemaakt kunnen worden en dat de elementen tot drie lagen zijn te stapelen. De Blokhut 2.0 wordt dus Hollands. ●

